

Statistisk sentralbyrå

Postboks 2633 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/4659

Dato
19.12.2019

Statsbudsjettet 2020 – Statistisk sentralbyrå – tildelingsbrev

1.	Innledning	2
2.	Viktige utfordringer i 2020	2
3.	Mål og prioriteringer for 2020	3
4.	Digitalisering og strategisk IKT-utvikling	6
5.	Styring og kontroll i virksomheten	7
6.	Rapportering og bestillinger	10
7.	Budsjettildeling	13

Vedlegg 1: Styringskalender 2020
Vedlegg 2: Administrative og økonomiske fullmakter
Vedlegg 3: Krav til rapportering av budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Statistisk sentralbyrå (SSB) i 2020. Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet ble behandlet 13. desember 2018 på grunnlag av Innst. 5 S (2019–2020).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, instruksjer og retningslinjer for SSB, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Finansdepartementet gjorde en begrenset revisjon av hovedinstruksen i 2019 for å ivareta at styret for SSB avvikles 1. januar 2020 og erstattes av et uavhengig råd, jf. kongelig resolusjon av 11. oktober 2019. I løpet av 2020 vil departementet gjøre en mer fullstendig revisjon av hovedinstruksen. Departementet vil involvere SSB i dette arbeidet.

SSB skal i årsrapporten for 2020 rapportere om alle forhold nevnt i tildelingsbrevet, samt gi annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging. Det fremgår av brevet dersom det også skal rapporteres særskilt i rapportene for 1. eller 2. tertial. Se nærmere om krav til rapportering i pkt. 6.

SSB kan i 2020 også få oppdrag som ikke nevnes i dette tildelingsbrevet, bl.a. i tilknytning til arbeidet med implementering av ny statistikklov. SSB må i 2020 være forberedt på å bruke ressurser også på slike saker.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER I 2020

Stortinget vedtok ny statistikklov i juni 2019 på bakgrunn av Prop. 72 LS (2019–2019) *Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven)* og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning av forordning om endring av statistikkforordningen. Ny statistikklov ble sanksjonert 21. juni 2019. Hele loven vil ha trådt i kraft 1. januar 2021, men § 6 (2) og (3) trådte i kraft 1. november 2019 og § 19 vil tre i kraft 1. januar 2020.

SSB bør være forberedt på å bistå departementet i arbeidet med implementeringen av ny lov, og på eventuelle endringer i rammebetingelsene som følge av ny lov. Særlig viktige oppgaver i 2020 vil være utarbeidelsen av et forslag til nasjonalt statistikkprogram, jf. brev fra departementet av 5. november 2019, utarbeidelse av retningslinjer for kvalitet i offisiell statistikk og utvikling av en egen portal for offisiell statistikk.

Det oppnevnes et uavhengig råd for SSB, jf. statistikkloven § 19. SSB skal være sekretariat for rådet og skal i sentrale saker be om råd fra det, jf. statistikkloven § 19 (2).

SSB skal ha effektive, tilgjengelige og sikre IT-løsninger. SSB skal gjennom sine utviklingsaktiviteter arbeide for en IT-infrastruktur som gir virksomheten forbedret endringsevne og redusert driftsrisiko. Utviklingsaktivitetene skal bidra til modernisering ved å legge til rette for at data utnyttes på tvers av statistikkområder, økt automatisering, frigjøring av kapasitet og kontinuerlig forbedring av SSBs formidling av statistikk, analyse og forskning til brukerne. Departementet forventer at SSB arbeider kontinuerlig med en samordnet utvikling av teknologi, arbeids- og produksjonsprosesser, regelverk, organisasjon og kompetanse. Arbeidet med modernisering skal prioriteres i 2020.

3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2020

SSBs oppgaver og samfunnsoppdrag følger av statistikkloven. Loven slår fast at SSB er den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge. SSB har hovedansvaret for å dekke behov for statistikk om det norske samfunnet og samfunnsutviklingen, med så høy kvalitet og så effektivt som mulig. I tillegg skal SSB levere forskning og analyser som skal støtte opp under statistikkproduksjonen og som skal være til nytte for forvaltningen, Stortinget, partene i arbeidslivet og allmenheten. Slik forskning og analyse må være tilgjengelig for allmenheten for øvrig.

I tillegg til loven gjelder *Instruks til Statistisk sentralbyrå*, *Instruks for Utvalget for offisiell statistikk*, *Instruks for Rådet for SSB* og *Retningslinjer for SSBs forsknings- og analysevirksomhet*.

Virksomhetens faglige prioriteringer er nærmere angitt i SSBs strategiplan som ble vedtatt i 2017. SSB skal i løpet av 2020 utarbeide og vedta en ny strategi som er tilpasset SSBs samfunnsoppdrag og oppgaver slik som de fremgår av ny statistikklov. Det skal være kontakt mellom SSB og departementet ved utarbeidelse av strategien, og strategien skal forelegges departementet før endelig ferdigstillelse.

I forbindelse med innføringen av retningslinjer for forsknings- og analysevirksomheten skal SSB:

- Sammen med øvrige rammer og prioriteringer som fremgår av Prop. 72 LS legge retningslinjene til grunn for utarbeidelsen av virksomhetens strategi, herunder delstrategien for forsknings- og analysevirksomheten.
- legge en plan for hvordan forsknings- og analysevirksomheten skal komme i tråd med retningslinjene, herunder utarbeide interne retningslinjer for oppdragsvirksomheten, for å sikre at innretningen understøtter samfunnsoppdraget og at omfanget ikke blir for stort.
- utarbeide retningslinjer for bruk av bistillinger i forskningsavdelingen.

Det skal rapporteres på fremdriften i dette arbeidet i rapportene for 1. og 2. tertial 2020. Utkast til planer og retningslinjer skal drøftes med departementet før de vedtas. Endelig plan og interne retningslinjer skal foreligge senest 1. desember 2020.

Departementet ser det som en viktig oppgave å videreutvikle mål- og resultatstyringen slik at SSB på best mulig måte kan utføre sitt samfunnsoppdrag som fastsatt i statistikkloven og i tråd med hovedmålene i SSBs strategi. Som ledd i dette arbeidet bes SSB om å vurdere resultatindikatorer som ytterligere kan bedre grunnlaget for å følge opp den løpende aktiviteten, herunder indikatorer for forsknings- og analysevirksomheten. Ny statistikklov vil innebære nye kvalitetskrav for SSB. Finansdepartementet må i samarbeid med SSB utarbeide nye mål og styringsindikatorer som hensyntar endringene som følger av ny lov.

Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i SSBs virksomhet.

Endringer i SSBs portefølje kan gi variasjoner mellom enkeltår, men departementet venter i hovedsak at resultatene i 2020 som et minimum skal ligge på samme nivå som i det beste av de siste tre årene.

3.1 Resultatindikatorer

Resultatindikatorene nedenfor som benyttes til å vurdere kvaliteten på statistikkproduktene, er i tråd med Eurostats *Code of Practice* og de indikatorene øvrige EØS-land benytter. Indikatorene gir dermed mulighet til å sammenligne resultater mellom land. SSB har de siste årene i hovedsak levert på linje med eller bedre enn de andre nordiske landene for disse indikatorene.

A) Aktualitet

Aktualitet er en viktig kvalitet ved statistikken. Større grad av automatiserte og standardiserte arbeidsprosesser er verktøy som kan gi bedre aktualitet, uten å svekke kvaliteten på statistikken. Departementet forventer at SSB jobber videre med å bedre aktualiteten av sin statistikk, særlig for årsstatistikkene. Dette krever også godt samarbeid med, og oppfølging av, registereiere og andre dataeiere. SSB skal i rapporten om 2. tertial vurdere om virksomheten bør sette interne krav til aktualitet for enkeltstatistikkene, og om disse kan danne grunnlag fastsettelse av departementets aktualitetskrav for 2021.

SSB skal i løpet av 2020 rapportere aktualitet for både foreløpige og endelige tall.

B) Punktlighet

Statistikk skal som hovedregel varsles i god tid og publiseres på det tidspunktet SSB har meldt på forhånd. Det gir forutsigbarhet og bidrar til lik tilgang til statistikk for ulike brukere. Punktligheten skal måles som andelen av statistikkene som publiseres

på den datoen som er meldt tre måneder før publisering. Mål for punktlighet må samtidig veies mot verdien av bedre aktualitet. Vektleggingen av disse hensynene kan være ulikt for ulike statistikker. Som hovedregel skal statistikkene publiseres på annonsert tidspunkt, men i enkelttilfeller kan statistikker vurderes publisert så tidlig som mulig, og senest på annonsert dato.

C) Svarrespons

Høy svarrespons er viktig for å lage statistikk med tilstrekkelig kvalitet basert på intervjuundersøkelser eller skjemautfylling. Svarresponsen for SSBs undersøkelser med oppgaveplikt må videreføres på et høyt og stabilt nivå. Samtidig er det nødvendig med et målrettet arbeid for å unngå at svarresponsen for frivillige undersøkelser svekkes, og at SSB setter seg høye mål for kvaliteten på de frivillige statistikkene. Det bør vurderes om økt bruk av oppgaveplikt er et nødvendig verktøy for å holde svarresponsen, og dermed kvaliteten på statistikken, tilstrekkelig høy.

D) Oppgavebyrde

Oppgavebyrden skal være lav både for personer og for næringslivet. Oppgavebyrden for SSBs undersøkelser er redusert over tid, selv om det kan være variasjoner fra år til år som følge av endringer i porteføljesammensetningen. Arbeidet for å redusere belastningen bør fortsette, herunder gjennom generell effektivisering, automatisering av innlevering og bruk av registerdata. Reduksjoner i oppgavebelastningen må samtidig veies opp mot eventuelt lavere kvalitet i statistikken.

3.2 Prioriterte tiltak

Utarbeidelse av forslag til nasjonalt statistikkprogram, samt å lede Utvalget for offisiell statistikk, vil være en sentral oppgave for SSB i 2020. Et slikt program er en sentral del av den nye statistikkloven, og bør være klart til å implementeres før ny lov kan tre i kraft. Forslag til nasjonalt statistikkprogram skal oversendes departementet senest 1. juni 2020, jf. brev av 5. november 2019.

Som ledd i utarbeidelse av utkast til nasjonalt statistikkprogram, må SSB gå gjennom porteføljen av offisiell statistikk og vurdere om statistikken bør styrkes på områder som er viktige og lite belyst, og eventuelt skaleres ned på andre områder. SSB skal påpeke områder der ulike statistikker SSB produserer belyser samme saksfelt, og der SSBs statistikk overlapper annen offisiell statistikk med tilfredsstillende kvalitet. I disse tilfellene skal SSB vurdere samordning og eventuell nedleggelse av statistikker.

SSB skal videreutvikle en effektiv og brukervennlig formidling av statistikk, forskning og analyse.

Departementet vil ved behov involvere SSB i arbeidet med implementeringen av ny statistikklov. SSB må ha kapasitet til å bistå departementet i dette arbeidet.

Departementet har vedtatt overordnede retningslinjer for forsknings- og analysevirksomheten i SSB. SSBs arbeid med utvikling og vedlikehold av økonomiske modeller skal prioriteres høyt i 2020. I årsrapporten skal SSB rapportere særskilt om kvaliteten på sine økonomiske prognoser for norsk økonomi.

SSB vil fra 2020 overta ansvaret for vedlikehold og videreutvikling av NORA-modellen, som er en ny modell for analyse av finanspolitikk utviklet av Finansdepartementet. Dette arbeidet vil reguleres i en kontrakt mellom SSB og Finansdepartementet som også spesifiserer ressursbruk og finansiering.

Data til bruk i forskning og analyse skal være enkelt tilgjengelig, og forholdene knyttet til utlevering skal være forutsigbare. Det skal legges stor vekt på rask og kostnadseffektiv tjeneste for utlån og tilgjengeliggjøring av data til forskere og andre brukere. Videreutvikling av microdata.no vil være en viktig del av dette, men også effektivisering av datautlevering utenom denne ordningen må prioriteres.

SSB skal ha praksis og rutiner som sikrer at virksomheten etterlever bestemmelsene om tilgang til opplysninger i den nye statistikkloven. Rutinene skal forelegges departementet før de fastsettes, og senest 1. november 2020.

Globalisering gjør det mer krevende å skille mellom aktivitet i Norge og utlandet. Fremvekst av multinasjonale selskaper, delingsøkonomien og økt netthandel har konsekvenser for grunnlaget for blant annet personstatistikk, næringsstatistikk og utenriksregnskapet. Globaliseringen skaper utfordringer for statistikkproduksjonen. For å unngå store svingninger eller ubalanser i nasjonalregnskapet må det rettes særlig oppmerksomhet mot å avdekke og forstå virkninger av globalisering for viktige statistikker som er grunnlag for nasjonalregnskapet, og jevnlig gjøres nødvendige forbedringer i statistikkene i lys av dette.

SSB skal i statistikkproduksjonen vektlegge å hente ut produktivetsgevinster fra digitalisering i prosjekter som er under arbeid eller som allerede er gjennomført. Dette gjelder f.eks. a-ordningen, ELHUB, transaksjonsdata, MOD-SIRIUS, KOSTRA.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

SSB skal ha effektive, tilgjengelige og sikre IKT-løsninger. SSB skal gjennom sine utviklingsaktiviteter arbeide for en ny, helhetlig IKT-infrastrukturarkitektur som gir virksomheten forbedret endringsevne og redusert driftsrisiko. Departementet forventer at SSB arbeider kontinuerlig med en samordnet utvikling av teknologi, arbeids- og produksjonsprosesser, regelverk, organisasjon og kompetanse.

Departementet viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv. I dette skrivet gis pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor.

SSB oppfordres til å legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoverføring om digitalisering med andre statlige virksomheter, herunder Finansdepartementets andre underliggende virksomheter.

SSBs produksjonssystemer behandler betydelige informasjonsmengder og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Departementet understreker nødvendigheten av å følge opp informasjonssikkerheten i disse systemene på en god måte. Ved bruk av skybaserte tjenester må sikkerhet, personvern og juridiske forhold vurderes grundig.

Finansdepartementet vil igangsette en evaluering av arbeidet med informasjonssikkerhet i alle underliggende etater i 2020, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 1.6.3. Evalueringen vil bli gjennomført av en ekstern tredjepart. SSB må påregne å bidra i dette arbeidet. Departementet vil informere nærmere om opplegget for evalueringen.

Utvikling for å modernisere.

Utviklingsarbeidet, blant annet gjennom MOD-SIRIUS-prosjektet og byråets IT-plattform (P1), skal legge til rette for at data utnyttes på tvers av statistikkområder, økt automatisering, frigjøring av kapasitet og kontinuerlig forbedring av SSBs formidling av statistikk, analyse og forskning til brukerne.

Utviklingstiltakene må også ha som mål å bidra til å lette oppgavebyrden for oppdragsgiverne, gi økt kvalitet i dataene som samles inn og øke merverdien for brukerne.

Det er for 2020 avsatt i alt 20 mill. kroner under kap. 1620, post 01, øremerket modernisering av IKT i SSB.

SSB skal rapportere særlig på status i MOD-SIRIUS prosjektet i rapporten for 1. og 2. tertial.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

Forvaltningen må vente stramme budsjetter fremover, og SSB må legge til grunn at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen inngår som en fast del av budsjettarbeidet. Strammere budsjetter vil medføre krevende prioriteringer for virksomheten og behov for god planlegging med et flerårig perspektiv. Det er viktig at SSB sørger for å ha en god balanse mellom drift og utvikling.

SSB skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må

vurderes særskilt i dette arbeidet. Arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. SSB må sørge for at virksomhetens sentrale utviklingsprosesser bidrar inn i dette arbeidet, herunder utarbeidelsen av ny virksomhetsstrategi.

SSB skal også fortsette med kvalitetsgjennomgangene i avdelingene, for å optimalisere prosessene.

SSB skal i årsrapporten også gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall som også belyser produktivitet på aggregert nivå i virksomheten.

Departementet viser til prøveordningen for budsjettårene 2017–2019 der investeringer også kunne dekkes ved overskridelse av virksomhetens driftsbudsjett mot innsparinger påfølgende fem år, jf. R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Denne prøveordningen vil bli videreført for budsjettårene 2020–2022. Det er også mulig å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom "*Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter*" som administreres av Difi.

SSB må løpende vurdere tilpasninger i organisasjonen for å sikre mer effektiv oppgaveløsning. Departementet skal på et tidlig stadium varsles om utredninger av organisatoriske endringer av større omfang.

5.2 Internkontroll og risikostyring

SSB skal ha en effektiv internkontroll, jf. økonomiregelverkets bestemmelser punkt 2.4. Internkontrollen skal dokumenteres.

Utvikling av internkontrollen er en løpende prosess, der kvalitetsgjennomganger av statistikkprodukter og produksjonsprosesser står sentralt. Slike gjennomganger bygger blant annet på retningslinjene for europeisk statistikk ("*Code of Practice*").

SSB skal vurdere risiko som ledd i sin interne styring, jf. økonomireglementet § 4. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i SSB skal inneholde risikovurderinger. Høy risiko skal bringes ned til et akseptabelt nivå gjennom tiltak.

SSB skal vurdere om det er behov for å etablere en internrevisjon når styret for Statistisk sentralbyrå er avviklet. Vurderingen skal oversendes departementet innen 1. august 2020.

SSB skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i etatens internkontroll og hvilke tiltak som eventuelt er iverksatt. Det skal også rapporteres om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. I

rapporteringen om internkontroll skal det gis en særskilt omtale av informasjonssikkerhetsområdet.

SSBs overordnede risikovurdering skal sendes departementet sammen med 1. tertialrapport. Risikovurderingen skal også omfatte en samlet vurdering av operasjonelle risikoer i virksomheten, herunder risiko knyttet til informasjonssikkerheten. Videre skal det opplyses om vesentlige endringer i risiko for misligheter i virksomheten.

5.3 Sikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap skal være en integrert del av arbeidet i alle virksomheter under Finansdepartementet. Sikkerhetsledelse skal være en integrert del av virksomhetsstyringen. Departementet forventer at SSB skal ha oversikt over sine verdier, kartlegger risiko og sårbarhet på egne ansvarsområder, inklusive vesentlige gjensidige avhengigheter til andre sektorer der dette er aktuelt. SSB skal ha oppdaterte beredskapsplaner og delta i, eller selv gjennomføre, beredskapsøvelser. Øvelser og uønskede hendelser skal evalueres og forbedringspunkter skal følges opp. I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser, gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet og status i arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser.

Finansdepartementet skal årlig rapportere sikkerhetstilstanden i sin sektor til Justis- og beredskapsdepartementet. Bidrag til denne rapporteringen vil bli bestilt særskilt første halvår 2020.

Se punkt 6 for andre rapporteringskrav knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap.

5.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Etaten skal innen 1. oktober 2020 sende departementet en oversikt over alle forhold som er tatt opp i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon og ev. etterlevelsesrevisjoner for 2019, hvor Riksrevisjonen har hatt merknader og anbefaler tiltak. Oversikten skal vise hvilke merknader og anbefalinger som er gitt, hvilke tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt og status for gjennomføring av tiltakene.

5.5 Høringsuttalelser fra SSB

Ved høringer der bare departementet er høringsinstans, vil departementet innhente uttalelser fra underliggende etater etter behov. I en del tilfeller er én eller flere av Finansdepartementets etater angitt som høringsinstanser, samtidig med, eller uten at, departementet er høringsinstans. Departementet ber om at uttalelser i slike tilfeller gis direkte og med kopi til departementet minst ti dager før ordinær høringsfrist utløper. Sistnevnte gjelder også der SSB ubedt gir uttalelse.

I saker som reiser prinsipielle spørsmål eller som i stor grad berører etaten, bør departementet konsulteres i god tid før høringsuttalelse avgis.

SSB er forutsatt å være faglig uavhengig, jf. statistikkloven § 4-1 første ledd, i mange offentlige høringer. I disse sakene skal SSB avgi uttalelse direkte og uavhengig av departementet. Det bes likevel om at det sendes kopi til Finansdepartementet.

5.6 Inkluderingsdugnaden

Regjeringen har besluttet følgende fellesføring for 2020:

SSB skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. SSB skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har SSB hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. SSB skal rapportere i tråd medveiledningen som er publisert i Arbeidsgiverportalen¹. Det vises også til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-6/19 om inkluderingsdugnaden.

6. RAPPORTERING OG BESTILLINGER

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten skal oversendes departementet senest 1. mars 2021.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 1.6.1 og 2.3.3, og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på SSB.no etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai, sammen med årsrapporten.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske krav som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten og av R-115, og krav og føringer i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon som virksomheten mener er nødvendig for departementets styring og oppfølging av virksomheten.

SSB bes om å rapportere om status for oppfølging av virksomhetsstrategien. SSB bes rapportere særskilt om kvaliteten på sine prognoser for norsk økonomi. SSB skal rapportere kort om omfang og innretning på sine eksterne oppdrag i 2020, fordelt på hhv.

¹ <https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>

forskning- og analyse, statistikk og tabellproduksjon og tilrettelegging av mikrodata. SSB skal også rapportere på erfaringene fra arbeidet med utarbeidelsen av det første nasjonale statistikkprogrammet.

På personalområdet skal det i årsrapporten angis:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2019 og 31.12.2020 (totalt og fordelt per driftsenhet) iht. SSBs statistikk
- Utførte årsverk² per 31.12.2019 og 31.12.2020 (totalt og fordelt per driftsenhet)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2020 (totalt og fordelt per driftsenhet²)
- Alderssammensetningen i etaten per 31.12.2020, gruppert etter < 29 år, 30–39 år, 40–49 år, 50–59 år og > 60 år (totalt og fordelt per driftsenhet²)
- Det totale sykefraværet³ i 2019 og 2020 samlet og for begge kjønn (én desimal)

I tillegg skal det rapporteres status for sykefraværet i etaten fordelt på alder, kjønn, Oslo/Kongsvinger og legemeldt/egenmeldt.

Kilde til ovennevnte tall for antall ansatte, antall årsverk og for sykefravær skal oppgis.

Rapporteringen av ovennevnte skal suppleres med analyser, vurderinger og ev. beskrivelser av aktuelle tiltak. Sykefraværet skal også vurderes i forhold til måltall. SSBs tilgang på kompetanse, turnover og evne til rekruttering skal kommenteres særskilt. Status og utvikling på personalområdet må vurderes i lys av SSBs hovedmål og de utfordringer som SSB ventes å stå overfor de nærmeste årene.

Bidrag til rapportering om likestilling for rapportåret 2020 vil bli bestilt særskilt våren 2020 og følge samme mal som tidligere år. Departementet viser til at Stortinget 17. juni 2019 vedtok endringer i likestillings- og diskrimineringsloven som innebærer styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter. Endringene, som trer i kraft 1. januar 2020, innebærer blant annet at SSB innen utgangen av 2021 skal kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn. En slik kartlegging skal gjøres annet hvert år.

6.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2020, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik og avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak

² **Årsverk** = et årsverk defineres som en person i 100% stilling i et helt år. Ansatte med en mindre stillingsbrøk beregnes ut fra den stillingsbrøken de er ansatt i.

³ **Sykefravær** = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

omtales. I tillegg skal SSB rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet.

Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året. Se nærmere i vedlegg 3 om krav til rapportering om budsjettstatus. Resultatmatrise med prognose for årsresultat for resultatindikatorene skal vedlegges rapporten.

SSBs overordnede risikovurdering skal sendes departementet sammen med 1. tertialrapport, jf. punkt 5.2.

SSB skal sammen med 1. tertialrapport også rapportere om vesentlige endringer i etatens vurderinger av operasjonelle risikoer og i virksomhetens innspill av 20. februar 2017 ifm. arbeidet med Finansdepartementets ROS-analyse, jf. også senere innspill fra SSB.

6.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2020, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik og avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal SSB rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial i tildelingsbrevet. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august 2020 og budsjettvurdering for hele året. Se nærmere i vedlegg 3 om krav til rapportering om budsjettstatus. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på resultatindikatorene skal vedlegges rapporten.

I 2. tertialrapport skal SSB gi en vurdering av kompetansesituasjonen i virksomheten, særlig for forskningsvirksomheten og på Kongsvinger.

6.4 Rapportering av hendelser mv.

Dersom det skulle oppstå alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner i løpet av 2020, må SSB straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. SSB skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

6.5 Bestillinger

Tabellen under gir en oversikt over konkrete bestillinger i tildelingsbrevet for 2020:

<i>Bestillinger</i>	<i>Frist</i>
Oversende forslag til nasjonalt statistikkprogram	1. juni 2020
Oversende utkast til nasjonalt statistikkprogram	1. juni 2020
Oversende vurdering av behovet for internrevisjon	1. august 2020

Oversende oversikt over ev. forhold som er tatt opp i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon for 2019	1. oktober 2020
Fastsette retningslinjer for utlevering av data	1. november 2020

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Bevilgning for 2020

Ved behandlingen av Innst. S (2019-2020) vedtok Stortinget 13. desember 2019 følgende bevilgning for SSB:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	607 900
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	259 900
45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	25 900
	Sum	893 700

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
02	Oppdragsinntekter	265 800
85	Tvangsmulkt	15 000
	Sum	280 800

Det vises for øvrig til omtale av kapitlene 1620 og 4620 i Prop. 1 S (2019–2020).

Det er avsatt 20 mill. kroner under kap. 1620, post 01 til modernisering av IKT i virksomheten. Beløpet er øremerket og kan derfor ikke omdisponeres uten departementets samtykke. Tiltaket bes omtalt særskilt i årsrapporten for 2020.

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

Departementet understreker at økonomiforvaltningen skal utøves på en betryggende måte. SSB har ansvar for å planlegge virksomheten i 2020 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at virksomheten rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

SSB må tilpasse aktivitetsnivået til budsjettrammen slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

7.3 Fullmakter

I vedlegg 2 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som SSB må søke departementet om

samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert SSB i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjetttildelingen.

SSB gis også fullmakt til å belaste kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 420 000 kroner ekskl. mva. for arbeid med analyser og beregningsoppdrag for Finansdepartementet knyttet til skatt for etterskuddspliktige. Innholdet i og kostnaden ved de enkelte oppdragene vil bli avklart nærmere gjennom egne brev fra departementet, og fullmakten kan bare benyttes etter avtale med departementet.

7.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7, meddeler Finansdepartementet med dette at SSB for 2020 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
finansråd

Amund Holmsen
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg 1: Styringskalender for 2020.

Vedlegg 2: Administrative og økonomiske fullmakter

Vedlegg 3: Krav til rapportering om budsjettstatus

Kopi: Riksrevisjonen

Styringskalender 2020¹
Statistisk sentralbyrå

Måned	Aktivitet	Dato
2020		
Januar	– Kontaktmøte. Bl.a. om budsjettet for 2021	Medio januar
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv. – Kontaktmøte – Årsrapport for 2019 til FIN	Primo februar ² Medio februar 1. mars
Mars	– Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2020 – Årsmøte. Gjennomgang av årsrapporten 2019 mv.	Primo mars Mars/april
April	– Foreløpige budsjetttrammer 2021 fra FIN	Ultimo april
Juni	– Rapport for 1. tertial 2020 til FIN – Møte om rapport for 1. tertial 2020, langsiktige og strategiske tema, overordnede risikovurderinger mv.	1. juni Ultimo juni
September	– Kontaktmøte – Innspill til nysaldering av 2020-budsjettet	Medio september Ult. September
Oktober	– Rapport for 2. tertial 2020 til FIN – Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2020–2021) for Stortinget – Møte om rapport for 2. tertial 2020 mv.	1. oktober Primo oktober Ultimo oktober
November	– Foreløpig tildelingsbrev 2021 fra FIN – Tekniske retningslinjer for arbeidet med budsjettet for 2022 fra FIN (Budsjettskrivet for 2021) – Forslag til budsjett 2022 fra SSB	Medio november Primo november Medio november
Desember	– Tildelingsbrev 2021 for SSB fra FIN	Ultimo desember
2021		
Mars	– Årsrapport for 2020 til FIN	1. mars 2021

¹Konkrete datoer for møter og rapporteringsfrister avtales senere der dette ikke er opplyst.

²Retningslinjer og frister for innrapportering vedr. statsregnskapet mv. er gitt i brev av 15. november 2019 fra Finansdepartementet.

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsippene reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634B) av mars 2014 forklarer budsjettfullmaktene nærmere. Vi vil særlig trekke frem:

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

- For 2020 er det gitt fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1620, post 21, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620, post 02. Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. vedtatt forslag til romertallsvedtak II.2 i Prop. 1 S (2019–2020).
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.2.
- Fullmakt til å nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1620, post 01, refusjoner av fellesutgifter og lignende der Statistisk sentralbyrå fremleier lokaler.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, sist endret 13. januar 2017.

Merinntekter som i samsvar med de to første strekpunktene ovenfor gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift.

B Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som SSB må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år det det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Overskridelse av driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 6. februar 2018.
- I anledning statens erstatningsansvar ble SSB ved Finansdepartementets brev av 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under kro-

ner 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 *Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse*.

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (saldert budsjett, overført bevilgning, tilleggsbevilgninger og omprioriteringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter)
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme
- Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett per dato og regnskapsført beløp må forklares
- SSB må gi en budsjettvurdering for hele året i form av en prognose (gjelder ikke rapportering per 31. desember)
- Vesentlige avvik i utgiftsprognosen fra disponibel bevilgning per 31. desember må forklares og korrigerende tiltak må angis
- Avvik mellom budsjett og prognose må fremstilles både i kroner og prosent

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er sum budsjett
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntekstspost
- Avvik mellom budsjett og regnskap må fremstilles både i kroner og prosent
- Vesentlige avvik mellom forventede periodiserte inntekter og regnskapsført beløp må forklares
- SSB må gi en inntektsprognose for hele året (gjelder ikke per 31. desember)
- Vesentlige avvik i inntektsprognosen for hele året fra budsjett må forklares
- Avvik mellom budsjett og prognose må fremstilles både i kroner og prosent

SSB skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.